

PHỤ LỤC THUYẾT MINH

Quyết toán ngân sách địa phương năm 2025 của tỉnh Đắk Lắk

(Kèm theo Quyết định số /QĐ-STC ngày / /2026 của Sở Tài chính tỉnh Đắk Lắk)

I. VỀ THU NGÂN SÁCH NHÀ NƯỚC

1. Tổng thu cân đối ngân sách nhà nước trên địa bàn: 18.153.665 triệu đồng, gồm:

- Thu nội địa: 17.905.035 triệu đồng.
- Thu từ hoạt động xuất, nhập khẩu: 168.906 triệu đồng.
- Thu viện trợ: 43.736 triệu đồng.
- Các khoản thu huy động, đóng góp: 35.988 triệu đồng.

2. Tổng thu ngân sách địa phương: 66.686.770 triệu đồng, bao gồm:

- Thu được hưởng 100% và phân chia giữa các cấp ngân sách: 17.198.448 triệu đồng.

- Thu bổ sung từ ngân sách Trung ương: 33.900.311 triệu đồng.
- Thu kết dư ngân sách năm trước: 223.697 triệu đồng.
- Thu chuyển nguồn từ năm trước chuyển sang: 15.256.570 triệu đồng.
- Thu từ các khoản hoàn trả giữa các cấp ngân sách: 104.934 triệu đồng.
- Thu từ nguồn Chính phủ vay cho vay lại: 2.810 triệu đồng.

3. Đánh giá tình hình thực hiện nhiệm vụ thu ngân sách nhà nước

Tổng thu cân đối NSNN trên địa bàn tỉnh năm 2025 tăng 11,30% so với dự toán HĐND tỉnh giao; cụ thể:

a) Thu nội địa: tăng 1,6% so với dự toán HĐND tỉnh giao, trong đó:

*** Có 17 chỉ tiêu thu tăng so với dự toán HĐND tỉnh giao:**

(1) Thu từ khu vực doanh nghiệp Nhà nước do Trung ương quản lý tăng 14,37% so với dự toán HĐND tỉnh giao. Nguyên nhân tăng chủ yếu do sản lượng điện của các Công ty thủy điện tăng cao so với cùng kỳ.

(2) Thu từ khu vực doanh nghiệp Nhà nước do địa phương quản lý tăng 55,17% so với HĐND tỉnh giao. Nguyên nhân tăng: do một số đơn vị có số nộp tăng so với cùng kỳ.

(3) Thu từ khu vực doanh nghiệp có vốn đầu tư nước ngoài tăng 59,51% dự toán HĐND tỉnh giao. Nguyên nhân tăng: do một số đơn vị có số nộp tăng so với cùng kỳ.

(4) Thu từ khu vực ngoài quốc doanh tăng 31,15% so với dự toán HĐND tỉnh giao. Nguyên nhân tăng: do một số đơn vị nộp thuế tăng so với cùng kỳ, cụ thể: tăng thu do thay đổi chính sách về kê khai và nộp thuế GTGT đối với mặt hàng kinh doanh nông sản, thủy sản; thu nợ từ năm trước chuyển sang; một số công ty thủy điện có sản lượng điện tăng cao so với cùng kỳ.

(5) Thu Lệ phí trước bạ tăng 70,8% so với dự toán HĐND tỉnh giao. Nguyên nhân tăng: Chủ yếu tăng từ lệ phí trước bạ nhà đất, do nền kinh tế phục hồi, thu nhập của người dân tăng, giá cả nông sản cao dẫn đến nhu cầu mua sắm tài sản tăng. Đồng

thời, do từ năm 2025 áp dụng theo bảng giá đất mới (tăng khoảng 15% so với giá đất cũ) dẫn đến nguồn thu từ lệ phí trước bạ tăng cao so với cùng kỳ.

(6) Thuế sử dụng đất nông nghiệp tăng 415,05% so với dự toán HĐND tỉnh giao. Nguyên nhân tăng chủ yếu từ phí tài nguyên môi trường so với cùng kỳ: Phát sinh từ các công ty thực hiện dự án đường cao tốc Bắc - Nam, dự án đường cao tốc Khánh Hòa - Buôn Ma Thuật.

(7) Thuế sử dụng đất phi nông nghiệp tăng 31,49% so với dự toán HĐND tỉnh giao. Nguyên nhân tăng duy trì nguồn thu như năm 2024, tuy nhiên chỉ đạt 87,5% so với cùng kỳ do chủ yếu giảm thu từ đất ở tại đô thị; giảm thu từ đất sản xuất, kinh doanh phi nông nghiệp.

(8) Thuế thu nhập cá nhân tăng 53,32% so với dự toán HĐND tỉnh giao. Nguyên nhân tăng do nâng mức lương cơ sở từ 1.800.000 đồng/tháng lên mức 2.340.000 đồng/tháng dẫn đến nguồn thu từ Thuế thu nhập từ tiền lương, tiền công tăng cao so với cùng kỳ. Bên cạnh đó, từ đầu năm 2025, UBND tỉnh Đắk Lắk ban hành bảng giá đất mới, điều chỉnh tăng lên so với bảng giá đất cũ khoảng 15%, kèm theo đó với việc sát nhập địa giới hành chính, cơ cấu bộ máy nhà nước theo mô hình 02 cấp kể từ ngày 01/7/2025 đã dẫn đến số lượng hồ sơ xác định nghĩa vụ tài chính nộp cơ quan thuế tăng cao, đây là một trong những nguyên nhân dẫn đến nguồn thu thuế TNCN từ chuyển nhượng bất động sản tăng.

(9) Thu phí, lệ phí tăng 20,61% so với dự toán HĐND tỉnh giao. Nguyên nhân tăng do chủ yếu từ phí tài nguyên môi trường so với cùng kỳ: Phát sinh từ các công ty thực hiện dự án đường cao tốc Bắc - Nam, dự án đường cao tốc Khánh Hòa - Buôn Ma Thuật.

(10) Tiền cho thuê đất, thuê mặt nước tăng 74,13% so với dự toán HĐND tỉnh giao (*trong đó nguồn thu từ ghi thu, ghi chi tiền thuê đất 14.939 triệu đồng*). Nguyên nhân tăng thu: Thu nợ tiền thuê đất của các năm trước và một số khoản thu phát sinh lớn trong năm.

(11) Thu tiền cho thuê và bán nhà ở thuộc sở hữu nhà nước tăng 5.294,90% so với dự toán HĐND tỉnh giao. Nguyên nhân tăng do khoản thu đột biến từ bán nhà tại địa chỉ 02 Mai Hắc Đế (Bệnh viện tỉnh Đắk Lắk cũ) 53.409 triệu đồng.

(12) Thu từ hoạt động xổ số tăng 18,51% so với dự toán HĐND tỉnh giao. Nguyên nhân tăng chủ yếu do sức mua tăng, quản lý và phát hành vé tốt hơn, tăng mạnh ở thuế GTGT; thuế tiêu thụ đặc biệt.

(13) Thu khác ngân sách tăng 67,94% so với dự toán HĐND tỉnh giao. Nguyên nhân tăng: cơ bản duy trì ổn định như các năm; tuy tăng so với dự toán HĐND tỉnh giao nhưng thấp hơn so với cùng kỳ năm 2024 do giảm việc thu hồi các khoản chi năm trước, giảm thu phạt, tịch thu.

(14) Thu tiền cấp quyền khai thác tài nguyên khoáng sản, tài nguyên nước, tiền cấp quyền sử dụng tần số vô tuyến điện tăng 184,86% so với dự toán HĐND tỉnh giao. Nguyên nhân tăng: một số công ty trúng đấu giá các mỏ nộp tiền cấp quyền khai thác khoáng sản 01 lần; thu tiền cấp quyền khai thác tài nguyên nước Công ty Thủy điện Buôn Kuốp.

(15) Thu từ quỹ đất công ích và thu hoa lợi công sản khác tăng 20,54% so với dự toán HĐND tỉnh giao. Nguyên nhân tăng: thu từ quỹ đất công ích và thu hỗ trợ khi Nhà nước thu hồi đất theo chế độ quy định ổn định như năm trước.

(16) Thu cổ tức, lợi nhuận được chia và lợi nhuận sau thuế tăng 585,58% so với dự toán HĐND tỉnh giao.

(17) Thu tiền sử dụng khu vực biển: 198 triệu đồng.

*** Có 02 chỉ tiêu không đạt so với dự toán HĐND tỉnh giao**

(1) Thuế bảo vệ môi trường bằng 63,60% so với dự toán TW giao và dự toán HĐND tỉnh giao. Nguyên nhân giảm do: năm 2025 Bộ Tài chính giao dự toán cho địa phương trên cơ sở không giảm thuế bảo vệ môi trường đối với xăng, dầu, mỡ nhờn; tuy nhiên đến ngày 24/12/2024, UBND tỉnh đã ban hành Nghị quyết số 60/2024/UBND về việc tiếp tục giảm thuế bảo vệ môi trường với xăng dầu, mỡ nhờn từ 1/1/2025 đến hết ngày 31/12/2025.

(2) Thu tiền sử dụng đất tăng 37,62% dự toán TW giao nhưng chỉ đạt 80,75% so với dự toán HĐND tỉnh giao (*trong đó nguồn thu từ ghi thu, ghi chi tiền sử dụng đất 38.962 triệu đồng*).

Mặc dù, trong năm phát sinh một số khoản thu tiền sử dụng đất lớn¹; tuy nhiên, vẫn không đạt dự toán HĐND tỉnh giao do dự toán NSDP năm 2025 tỉnh Đắk Lắk (sau sắp xếp) giao thu tiền sử dụng đất 6.421.399 triệu đồng (*tăng thêm 1.663.399 triệu đồng so với dự toán cộng gộp trước sắp xếp mà HĐND hai tỉnh giao, phần tăng thêm này do cấp huyện trước sắp xếp giao tăng thêm*).

b) Thu từ hoạt động xuất nhập khẩu: đạt 98,20% so với dự toán HĐND tỉnh giao.

c) Thu viện trợ: ngân sách Trung ương thực hiện 31.492 triệu đồng; ngân sách cấp tỉnh thực hiện 12.244 triệu đồng (trong đó: tỉnh Phú Yên cũ thực hiện 2.377 triệu đồng; Hội khuyến học tỉnh Phú Yên: 165 triệu đồng; Sở Y tế thực hiện 556 triệu đồng; Sở Tài chính 9.146 triệu đồng).

II. VỀ CHI NGÂN SÁCH ĐỊA PHƯƠNG

Tổng quyết toán chi NSDP năm 2025 là 66.502.934 triệu đồng; tăng 55,81% dự toán HĐND tỉnh giao đầu năm. Nguyên nhân tăng chi ngân sách địa phương chủ yếu là do chi từ nguồn kinh phí Trung ương bổ sung có mục tiêu ngoài dự toán giao đầu năm, bổ sung kinh phí thực hiện chi trả chế độ, chính sách theo Nghị định số 178/2024/NĐ-CP và Nghị định số 67/2025/NĐ-CP của Chính phủ, bổ sung kinh phí để khắc phục hậu quả thiên tai do cơn bão số 13, do mưa lũ gây ra, bổ sung có mục tiêu để tặng quà nhân dân nhân dịp kỷ niệm 80 năm Cách mạng tháng Tám và Quốc khánh 2/9, kinh phí tổ chức đại hội Đảng 2025-2030, các chính sách an sinh xã hội phát sinh tăng trong năm, bổ sung kinh phí thực hiện các nhiệm vụ phát sinh trong

¹ Công ty cổ phần Đầu tư Eco Park Hải Dương nộp tiền sử dụng đất của dự án Tổ hợp Trung tâm Thương mại - Khách sạn - Nhà ở 477.963 triệu đồng; Công ty cổ phần Đầu tư Xây dựng 72 nộp tiền sử dụng đất dự án Khu dân cư phố chợ Hòa Vinh 149.580 triệu đồng; Công ty CP Việt Mỹ Phú Yên nộp tiền trúng đấu giá quyền sử dụng đất thực hiện dự án Khu đô thị liên kề phía Bắc đường Trần Phú (đợt 1 - giai đoạn 1) 571.000 triệu đồng;...

năm, chi từ kết dư ngân sách năm trước, chi từ nguồn chuyển nguồn năm 2024 sang năm 2025.

1. Tổng chi cân đối ngân sách địa phương: 33.590.251 triệu đồng; đạt 96,57% dự toán HĐND tỉnh giao đầu năm; trong đó:

- Chi đầu tư phát triển: 5.525.166 triệu đồng;
- Chi thường xuyên: 28.056.986 triệu đồng.
- Chi trả nợ lãi các khoản do chính quyền địa phương vay: 3.659 triệu đồng.
- Chi bổ sung quỹ dự trữ tài chính: 4.440 triệu đồng.

2. Chi thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia và thực hiện một số mục tiêu nhiệm vụ: 9.082.294 triệu đồng; tăng 15,01% dự toán HĐND tỉnh giao đầu năm, cụ thể:

- Chi thực hiện chương trình mục tiêu quốc gia là 2.107.353 triệu đồng (trong đó: chi đầu tư 1.300.937 triệu đồng, chi thường xuyên 806.416 triệu đồng).
- Chi thực hiện một số mục tiêu nhiệm vụ là 6.974.941 triệu đồng (trong đó: chi đầu tư 5.291.562 triệu đồng, chi thường xuyên 1.683.379 triệu đồng).

3. Chi chuyển nguồn sang năm sau: 22.353.057 triệu đồng, trong đó: ngân sách cấp tỉnh 19.903.153 triệu đồng, ngân sách cấp xã 2.449.904 triệu đồng.

4. Chi nộp ngân sách cấp trên: 1.471.132,26 triệu đồng, trong đó: ngân sách cấp tỉnh 1.359.981,97 triệu đồng, ngân sách cấp xã 111.150,29 triệu đồng.

5. Chi hỗ trợ địa phương khác: 6.200 triệu đồng, trong đó: ngân sách cấp tỉnh 6.000 triệu đồng, ngân sách cấp xã 200 triệu đồng.

III. CHI TRẢ NỢ GỐC: 27.399 triệu đồng.

IV. KẾT DƯ NGÂN SÁCH ĐỊA PHƯƠNG NĂM 2025: 156.437 triệu đồng, trong đó:

1. Ngân sách cấp tỉnh: 46.623 triệu đồng.
2. Ngân sách cấp xã: 109.814 triệu đồng.